

Protokoll 8/2019

fört vid Skärholmens stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 29 augusti 2019 kl. 17:00-21:00,
Medborgarkontor/Norrholmen

Ledamöter

Johan Kling (C) Ordförande
Elisabeth Johnson (M)
Eva Ingrid Katarina Rüdlinger (M)
Sophia Granswed Baat (M) §§1-21
Martin Vallas (L)
Sara Grolander (MP)
Salar Rashid (S) Vice ordförande
Birgitte Isberg (S)
Tapani Juntunen (SD)
Mikael Sundin (M) §§22-37 ersätter Sophia Granswed Baat (M)
Arslan Bicen (M) ersätter Bengt Johansson (M)
Roger Isaksson (S)
Anneli Fridell (V) ersätter Anna Laine (V)
Rudy Espinoza (V)

Ersättare

Marie-Louise Olofsson (M)
Mikael Sundin (M) §§1-21
Zarathustra Acat (MP) §§1-21
Daniela Sameland (C)
Jamila Hassan Khali (S)
Johan Rönnblom (S)
Carl-Henrik Caldaras (V)
Sissela Nordling Blanco (FI)

Övriga närvarande

Patrik Åhnberg Stadsdelsdirektör
Maria Nilsson Nämndsekreterare
Lena Svensson Avdelningschef
Sara Heppling Trygg Avdelningschef §§22-37
Stefano Prestinoni Avdelningschef §§22-37
Britt Karlsson Avdelningschef §§22-37
Andreas Thorstensson Avdelningschef §§22-37
Ann-Christine Sjösten Registrator §§22-37
Irene Holm Facklig §§22-37
Farah Waly Facklig §§22-37
Luis Diaz Facklig §§22-37

Justerare

Johan Kling (C), Salar Rashid (S)

Datum för justering	2019-09-05
Paragraf	§§1-37
Sekreterare	Maria Nilsson

§ 1

Genomgång av närvarande ledamöter samt val av protokollsjusterare och datum för justering

Beslut

Ordförande Johan Kling (C) och vice ordförande Salar Rashid (S) utsågs att justera dagens protokoll. Protokollet justeras digitalt den 5 september.

§ 2

Godkännande av dagordning

Beslut

Stadsdelsnämnden fastställer dagordningen i enlighet med förslag till beslut.

§ 3

Borttagen på grund av sekretess

SKHLM 2019/460

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/460-4 (Godkänd - R 1) Ärende enligt lex Sarah.
- SKHLM 2019/460-2 Lex Sarah-rapport.
- SKHLM 2019/460-5 Utredning SKHLM 2019.460 Brister i bemötande Högsätra.

§ 4**Borttagen på grund av sekretess**

SKHLM 2019/461

§ 5
Borttagen på grund av sekretess
SKHLM 2019/462

§ 6
Borttagen på grund av sekretess
SKHLM 2019/677

Handlingar i ärendet

- 190494 677

§ 7
Borttagen på grund av sekretess
SKHLM 2019/678

Handlingar i ärendet

- 190496 678

§ 8
Borttagen på grund av sekretess
SKHLM 2019/679

Handlingar i ärendet

- 190501 679

§ 9
Borttagen på grund av sekretess
SKHLM 2019/685

§ 10
Borttagen på grund av sekretess
SKHLM 2019/680

§ 11
Borttagen på grund av sekretess
SKHLM 2019/716

§ 12
Borttagen på grund av sekretess
2019/000140

§ 13
Borttagen på grund av sekretess
SKHLM 2019/672

§ 14
Borttagen på grund av sekretess
SKHLM 2019/673

§ 15
Borttagen på grund av sekretess
SKHLM 2019/674

§ 16
Borttagen på grund av sekretess
SKHLM 2019/675

§ 17
Borttagen på grund av sekretess
SKHLM 2019/676

§ 18
Borttagen på grund av sekretess
SKHLM 2019/683

§ 19

**Anmälan av delegationsbeslut under perioden 2019-06-01
- 2019-07-31**

från:

barnenheten

ungdomsenheten

mottagningsenheten

familjevård/kontaktverksamhet

familjerätt

beställarenheten äldre

beställarenheten funktionsnedsättning

vuxnenheten

enheten för ekonomiskt bistånd

socialpsykiatri

socialtjänstens administrativa enhet

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna, och hör enhälligt bifall därtill.

§ 20

Anmälan av protokoll från sociala delegationen 2019-05-29, 2019-06-04, 2019-06-11, 2019-06-19, 2019-07-03, 2019-07-12, 2019-08-14

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna, och hör enhälligt bifall därtill.

§ 21**Övriga frågor**

Då inga övriga frågor förelåg ajournerade ordföranden Johan Kling (C) sammanträdet klockan 17.10.

§ 22
Genomgång av närvarande ledamöter

**§ 23
Godkännande av dagordningen****Beslut**

Stadsdelsnämnden fastställer dagordningen i enlighet med förslag till beslut.

Två övriga frågor anmäldes:

- Avgifterna inom äldreomsorgen, skrivelse från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersätтарыttrande
- Om rätten att definiera sin egen religiösa identitet, skrivelse från Sverigedemokraterna

§ 24
Avgifterna inom äldreomsorgen
SKHLM 2019/411**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna har inkommit med en skrivelse vid nämndsammanträdet den 25 april 2019 gällande höjning av avgifter inom äldreomsorgen.

Förvaltningen redogör för hur de enskilda, som har insatser som berörs av avgiftshöjningarna, påverkas.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Särskilda uttalanden

Vice ordförande Salar Rashid (S) anmäler för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersätтарыttrande, ett särskilt uttalande:

Salar Rashid (S) m.fl.

Rudy Espinoza (V) m.fl.

Sissela Nordling Blanco (Fi)

Ärende 24

Avgifterna inom äldreomsorgen
Dnr SKHLM 2019/411

Särskilt uttalande

Vi vill börja med att tacka förvaltningen för svaret på vår skrivelse. Precis som förvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande, valde den borgerliga majoriteten i budgeten för 2019 besluta om att höja avgifter för äldreomsorgen i ordinärt och särskilt boende. Det innebär en höjning av den högsta avgiften till en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet, vilket motsvarar 2 089 kronor år 2019. Den högsta avgiften var 1820 kronor år 2018.

1 juli 2016 ändrades 8 kap 5 § socialtjänstlagen som reglerar bland annat avgifter för hemtjänst i ordinärt och särskilt boende. Tidigare fick den enskildes avgift per månad för hemtjänst uppgå till högst en tolfedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet. Nivån på taket för

maxavgifter sätts av staten, men kommuner kan själva välja att ta ut en lägre avgift.

Det innebär att den borgerliga hade kunnat välja att inte höja dessa avgifter för en redan väldigt ekonomiskt och socialt utsatt grupp – här finns både äldre och andra som är beroende av kommunens omsorg för att kunna klara av vardagen.

Med anledning av höjningen gav vi förvaltningen i uppdrag att utreda följande frågeställningar:

1. Hur många pensionärer i Skärholmen kommer att beröras av avgiftshöjningar inom äldreomsorgen?

2. Hur många pensionärer i Skärholmen kommer att efter avgiftshöjningen vara tvungna att minska eller avstå från insatser inom äldreomsorgen?

I förvaltningens tjänstutlåtande och svar på skrivelse kan vi läsa att i januari 2019 fanns 222 aktuella personer på vård- och omsorgsboende, 13 personer på korttidsboende och 645 personer var beviljade hemtjänstinsatser.

Inom samtliga avgiftsgrupper har avgifterna höjts. Det betyder att alla berörda grupper har fått en avgiftshöjning med 13 % - vilket är anmärkningsvärt. Äldreborgarrådet Eric Slottner svarade i en Mitt I artikel från den 28 november 2018 citat:

– Det här borde ha gjorts tidigare för äldreomsorgen är underfinansierad och avgiftshöjningen drabbar långt ifrån alla pensionärer, säger äldreborgarrådet Eric Slottner (KD)

Det man då inte ska glömma är att denna politiska avvägning är självförfällad. Det hade kunnat undvikas om man samtidigt inte också i budgeten för 2019 hade valt att sänka skatten med 16 öre som motsvarar 400 miljoner i reformutrymme.

Vi tycker att det är inte bara anmärkningsvärt utan även rent av inte anständigt att låta en så sårbar grupp få betala delar av den borgerligt beslutade skattesänkningen.

Många äldre har redan en svår situation. Det är även den gruppen som ökar bland de hemlösa.

Vi vill avslutningsvis även framföra att vi inte tycker att förvaltningen lyckats besvara vår andra frågeställning. Frågan om hur många pensionärer i Skärholmen som efter avgiftshöjningen varit tvungna att minska eller avstå från insatser inom äldreomsorgen?

Detta hade man kunnat få ett mått på genom att undersöka om ett tapp av antalet brukare har skett efter att avgiftshöjningarna införts. Man hade även kunnat undersöka hur många brukare som självmant valt att minska sina insatser eller valt att avsluta tidigare beviljade insatser pga avgiftshöjningen. Det är svårt att tro att de som tidigare har haft en insats valt att minska denna beroende på att behovet minskat.

Äldre människor har en stor respekt för att inte överutnyttja och vill klara sig själva så långt det är möjligt.

§ 25
Återvinningscentraler i Vårberg etc.
SKHLM 2019/330

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Liberalerna, tillsammans med Moderaterna, Miljöpartiet och Centerpartiet lyfter i en skrivelse sin oro kring avlägsnandet av ett antal återvinningsstationer och uppdrar åt förvaltningen att i samråd med Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) utreda och föreslå nya platser för återvinningsstationer i Vårberg samt se över tillgängligheten på befintliga återvinningsstationer. Vid kontakt med berörda ansvariga inom FTI och Stockholm vatten och avfall (SVOA) informerades förvaltningen om att nya förordningar gällande förpackning- och returpappersavfallsinsamling och borttransport trädde i kraft i januari 2019. De nya förordningarna innebär att det nuvarande systemet baserat på återvinningsstationer ska avvecklas och ersättas med ett bostadsnära system för insamling och borttransport. Förvaltningen föreslår i och med förändringen av förutsättningarna kring dagens återvinningsstationer att ingen vidare utredning genomförs i enlighet med skrivelsens förslag. Förvaltningen föreslår istället att frågan aktualiseras och att förvaltningen deltar i planeringen när det finns förslag till nya lösningar på lokal nivå i Skärholmens stadsdelsnämndsområde.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

§ 26
Månadsrapport per juli 2019
SKHLM 2019/656

Beslut

Nämnden godkänner förvaltningens förslag till månadsrapport.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen prognostiserar en budget i balans för 2019 efter budgetjusteringar, prestationsförändringar och resultatöverföringar, vilket är oförändrat jämfört med föregående prognos.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

§ 27**Kassaförvaltare tillika firmatecknare och utanordnare**

SKHLM 2019/669

Beslut

1. Utse Patrik Åhnberg till kassaförvaltare tillika firmatecknare och utanordnare från och med 2019-08-01.
2. Godkänna anmälan av utsedda utanordnare.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

I enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning ska kassaförvaltare tillika firmatecknare och utanordnare utses av nämnd och beslutet ska gälla tills vidare.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/669-2 (Godkänd - R 1) Kassaförvaltare tillika firmatecknare och utanordnare.

§ 28**Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg**

SKHLM 2019/686

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande till Inspektionen för vård och omsorg.
2. Omedelbar justering.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen mottog den 13 juni 2019 ett beslut i ett ärende från Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Ärendet aktualiserades på IVO den 20 september 2018 genom att IVO mottog ett klagomål från en enskild individ. Under IVOs utredning av ärendet har IVO besökt förvaltningen vid en inspektion den 5 december 2018 samt begärt kompletteringar i ärendet vilket förvaltningen genomförde genom ett tjänsteutlåtande inklusive bilagor i form av bland annat journalanteckningar och utredningar avseende den enskilde. I IVOs beslut framgår att IVO funnit brister avseende dokumentation, motivering till beslut och i riskbedömningar. Förvaltningen delar IVOs beslut om att förvaltningen brustit i flera delar avseende dokumentation, motivering av beslut och i riskbedömning i det granskade ärendet. Ett omfattande arbete med en bred palett av åtgärder har vidtagits för att komma till rätta med de konstaterade bristerna. Förvaltningens sammantagna bedömning är att dessa åtgärder är tillräckliga för att säkerställa att liknande brister inte ska uppkomma i andra ärenden.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- 191113 (Godkänd - R 1) Angående beslut av IVO Dnr 8.5-34503_2018-11
- SKHLM 2019/686-1 Beslut.

§ 29**Övergripande samverkansöverenskommelse mellan
Stockholms stad och Polisregion Stockholm.**

SKHLM 2019/492

Beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Remissen utgör ett förslag till en övergripande samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm. Stadsdelsförvaltningen anser att samverkansarbetet är en nödvändig och mycket viktig del i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet på såväl övergripande som lokal nivå och ser positivt på att nuvarande samverkansöverenskommelse revideras och uppdateras. Förvaltningen ser även särskilt positivt på att fler förvaltningar och bolag blir involverade i den lokala samverkansöverenskommelsen. Enligt överenskommelsen ska en övergripande handlingsplan tas fram som kommer att vara central för arbetet med de prioriterade samverkansområdena. Handlingsplanen är inte bifogad i remissen. Förvaltningen saknar därmed möjlighet att kommentera vad arbetet kommer att innebära i praktiken.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör bifall därtill.

Särskilda uttalanden

Ordföranden Johan Kling (C) anmäler för Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet, ett särskilt uttalande, bilaga 1.

Vice ordförande Salar Rashid (S) anmäler för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersätтарыttrande, ett särskilt uttalande, bilaga 2.

Bilaga 1

Skärholmens stadsdelsnämnd 2019-08-29

**Övergripande samverkansöverenskommelse mellan Stockholms
stad och Polisregion**

KS 2019/656

Johan Kling (C)

Elisabeth Johnson m.fl. (M)

Martin Vallas (L)

Sara Grolander (MP)

Särskilt uttalande

Samverkansavtalet mellan Polisregionen och kommunen kom i och med omorganiseringen av hela Polismyndigheten. 2015 var det första avtalet påskrivet. Samverkansavtalet är ett viktigt dokument som ska förtydliga förväntningarna som Polismyndigheten och kommunen har på varandra. Det är ett väldigt bra verktyg för samarbete och verkställande för att uppnå ett av våra viktigaste mål, en trygg, trivsamt och säker stad för varje stockholmare.

Det föreliggande förslaget är det andra avtal som kommunen avser att teckna med Polisregionen, och visar på en bra utveckling, med tydliga mål och beskrivningar för samverkansformer.

För att samverkan ska kunna fungera så bra som möjligt och verka trygghetsskapande är en förutsättning att samtliga nämnder och bolag ska kunna ta sitt ansvar. Trygghet och säkerhet är en högt prioriterad fråga i den grönbå majoriteten och därför är det av särskild vikt att samarbetet mellan Stockholms stad och Polisregionen alltid sker med politisk- och lokal förankring och insyn.

Det är särskilt viktigt att den föreslagna styrgruppen, som består av tjänstemän, där vår uppfattning är att stadsdelarna skall finnas representerade, upprätthåller kontinuerlig dialog med tillhöriga politiska instanser och regelbundet återrapporterar om dess arbete, samt i god tid söker en samsyn med politiken vid beslut av större betydelse. För att ytterligare poängtera vikten av politisk- och lokal förankring anser vi därför att de föreslagna samarbetsformerna tydliggörs med formuleringar avseende delegationernas avgränsning för respektive grupp, samt hur återkoppling till de nämnder som representeras ska se ut.

Det brottsförebyggande arbetet är inte bara en hård fråga utan handlar också om en levande stad. En levande stad har inte bara ett egenvärde, utan kan också fungera som en trygghetsskapande faktor. För att uppnå det är det viktigt att Stockholms Stad och polisregionen både centralt och lokalt har en god dialog med varandra och med de aktörer som finns i staden. Det är därtill viktigt med en god och främjande dialog med exempelvis de olika aktörer som finns närvarande vid större arrangemang för att stärka både trygghet och säkerhet.

Vidare vill vi i den grönbå majoriteten peka på att skolan är en viktig arena i det förebyggande arbetet, i handlingsplanen bör tankar tas upp om samverkan mellan polisen, social- och utbildningsförvaltningen för att i tid identifiera och söka upp

individer i farozonen för att hamna i kriminalitet och destruktivt beteende för att i tid kunna sätta in förebyggande åtgärder.

Till sist vill vi understryka att Stockholm är en stor och diversifierad stad där situationen ser olika ut i olika delar, därför är det viktigt att överenskommelsen och handlingsplanen syftar till att beakta de lokala förutsättningarna i de olika stadsdelarna med möjlighet till lokala prioriteringar.

Bilaga 2

**Skärholmens stadsdelsnämnd
2019-08-28**

**Salar Rashid (S) m.fl.
Rudy Espinoza (V) m.fl.
Sissela Nordling Blanco (Fi)**

Ärende nr 29

**Övergripande samverkansöverenskommelse mellan
Stockholms stad och Polisregion
Stockholm– Yttrande till kommunstyrelsen
Dnr SKHLM 2019/492**

Särskilt uttalande

Stockholm stad och Polisregion Stockholm har gemensamt tagit fram en övergripande samverkansöverenskommelse som syftar till att Stockholm ska vara en säker och trygg stad och att brottligheten ska minska. Prioriteringen är att öka säkerhet på de platser där brottsligheten är hög idag. Överenskommelsen innehåller många bra och välbehövliga insatser med syfte att öka samverkan för att skapa en trygg stad samt att minska och lösa brott av olika slag.

Under rubriken prioriterade samverkansområden nämns särskilt utsatta och sårbara brottsoffer. Som exempel nämns unga brottsoffer men inte barn trots att de flesta orosanmälningar om barn som far illa handlar om våld mot barn och att barn i synnerhet borde ses som särskilt utsatta. Vi saknar också en ambition att öka samverkan mellan staden och polisen i frågor om våld i nära relationer eller prostitution, brott som främst drabbar kvinnor och barn. Även de som är offer för våld i nära relationer och offer för människohandel är grupper som är särskilt utsatta och där samverkan behöver öka. I arbetet med att minska våldet mot kvinnor är det av yttersta vikt att både stad och polis samverkar för

att nå fler våldsutövare, både för att stoppa våldet och för att lagföra fler.

Det nämns att det finns pågående samverkan mot människohandel men vi ser ett behov av ökad samverkan för att kunna minska förekomsten av och hjälpa människor ur alla typer av människohandel. Vi saknar också en analys av kvinnors upplevelser av otrygghet i det offentliga rummet och önskar se ökat fokus på just otrygghet ur ett jämställdhetsperspektiv. Att förebygga och utreda överfall och sexuellt våld mot kvinnor i det offentliga rummet måste få högre prioritet.

Bland särskilt såbara brottsoffer tycker vi det är anmärkningsvärt att brott mot individer utifrån deras könsidentitet och könsuttryck inte nämns, när andra diskrimineringsgrunder och grunder för hatbrott nämns. Inte minst förvånar det med tanke på regeringsuppdraget till Polismyndigheten att vidta särskilda åtgärder för att bekämpa hatbrott riktade mot transpersoner och säkerställa ett bra bemötande. Var femte transperson har blivit utsatt för våld på grund av sin transidentitet och förtroendet för myndigheter är mycket lågt, ofta som en konsekvens av dåligt bemötande. Det är något som både polisen och kommunen måste jobba aktivt med för att förbättra.

Det är positivt att samverkansöverenskommelsen värderar det lokala arbetet som sker i stadsdelsområden högt. Vi vill betona vikten av stadsdelsnämndernas roll i det lokala arbetet och det viktiga förebyggande arbete som dess verksamheter genomför. För att kunna samordna, samverka och arbeta effektivt krävs dock avsatta resurser. Den borgerliga majoriteten har valt att endast satsa på ordningsvakter och kameraövervakning i trygghetsarbetet. Samtidigt som drivit igenom nedskärningar på det förebyggande arbetet mot barn och unga. Ordningsvakter och kameraövervakning kommer inte självmant att lösa alla våra trygghetsproblem. Vi får inte glömma bort att det förebyggande ger större resultat på längre sikt – och skapar förutsättningar för ett socialt hållbart Stockholm.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/492-3 (Godkänd - R 1) Remissvar KS övergripande samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregionen.

§ 30**Motion om att inrätta ett romskt democraticenter, KS
2019/583.**

SKHLM 2019/478

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på remiss av motion om att inrätta ett romskt democraticenter.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

FI har skrivit en motion till kommunfullmäktige med förslaget att staden ska inrätta ett romskt democraticenter. I förslaget är centret tänkt att fungera likt ett medborgarkontor och erbjuda råd, stöd och samhällsvägledning till enskilda romer, men även bistå stadens övriga verksamheter med kunskapshöjande insatser. Romer har status som nationell minoritet med särskilda rättigheter gällande språk och kultur. Regeringen har antagit en strategi för romsk inkludering 2012–2032 (skr. 2011/12:56) och Stockholm stad är en av Sveriges utvecklingskommuner i arbetet. Länsstyrelsen i Stockholms län beskriver i Årsrapport för romsk inkludering (2019:9) att många kommuners arbete till stor del sker genom enskilda romska samordnare och brobyggare. Ofta saknas ett tvärsektoriellt perspektiv kring romers inkludering i samhället. Stadsdelsförvaltningen kan se att det krävs en god organisering och integrering i stadens förvaltningar om ett eventuellt romskt democraticenter inte ska bli en solitär verksamhet.

Förslag till beslut

Ersättaren Sissela Nordling Blanco (Fi) anmäler för Feministiskt initiativ ett ersättaryttrande enligt bilaga med följande förslag till beslut om hon hade haft rösträtt:

- Skärholmens stadsdelsnämnd uppmanar Stockholms stad att i enlighet med motionens anda förorda att ett romskt democraticenter etableras i staden.

Ledamoten Rudy Espinoza (V) anmäler att han tar ersättaryttrandet som sitt förslag till beslut.

Utan eget ställningstagande

Vice ordförande Salar Rashid (S) anmäler att Socialdemokraterna lämnar remissen utan eget ställningstagande.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. Ordföranden Johan Kling (C) hör att det finns två förslag,

förvaltningens samt Vänsterpartiets och Feministiskt initiativ, som sitt ersättaryttrande. Han ställer dessa förslag mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Ledamoten Rudy Espinoza (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättaren Annelie Fridell (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Bilaga

Ärende 30

Motion om att inrätta ett romskt democraticenter dnr SKHLM 2019-08-06

Ersättaryttrande

Sissela Nordling Blanco

Feministiskt initiativ

Om jag hade haft rösträtt hade jag föreslagit att:

- Skärholmens stadsdelsnämnd uppmanar Stockholms stad att i enlighet med motionens anda förorda att ett romskt democraticenter etableras i staden.

Som förvaltningen nämner så saknas ofta ett tvärsektorielt perspektiv i kommuners arbete kring romers inkludering i samhället. Ett romskt democraticenter skulle kunna bidra till att knyta ihop det arbete som redan görs i staden, och stärka det ytterligare.

Vi instämmer i förvaltningens analys av att detta skulle kräva god organisering och integrering i stadens förvaltningar. Vi delar dock inte uppfattningen att utvecklingsarbetet med romska brobyggare ska ställas emot ett romskt democraticenter. Ett center är inte tänkt att ersätta några befintliga verksamheter eller funktioner. Tvärtom menar vi att ett center kan bidra till bättre samverkan mellan de funktioner som redan finns i staden för att möta individuella behov på bästa sätt.

En utmaning som vi ser idag är att personer som behöver samhällets stöd på fler än ett sätt bollas mellan olika samhällsfunktioner, med risken för att falla mellan stolarna och bli utan stöd. Det gäller inte minst kvinnor, som i mindre utsträckning nås av exempelvis stadens arbetsmarknadsåtgärder.

Det center som finns i Göteborg erbjuder råd och stöd i en mängd olika frågor, som exempel nämns bostad, arbete, utbildning, barnomsorg/skola, hälsofrågor, äldreomsorg och föreningsliv. De erbjuder hjälp med att fylla i blanketter, att tyda beslut från myndigheter och hjälp med att komma fram till rätt instans. Vi ser ett stort värde i att kunna erbjuda stöd i så många olika frågor under ett och samma tak.

En parallell skulle kunna dras till de stadsdelsmammor som vi införde under den förra mandatperioden för att jobba uppsökande mot kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden. Det har varit en framgångsrik metod att arbeta riktat mot den målgruppen, samtidigt som hjälpen varit behovsanpassad efter individen. Stadsdelsmammor hjälper med information och stöd i allt från att skriva in sina barn i förskolan till att söka en utbildning eller ett jobb. På ett liknande sätt är vi övertygade om att ett romskt democraticenter skulle kunna bidra till efterlevnaden av romers rättigheter i Stockholms stad.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/478-3 (Godkänd - R 1) Motion om att inrätta ett romskt democraticenter KS 2019/583
- SKHLM 2019/478-1.2 Följebrev Motion om att inrätta ett romskt democraticenter, KS 2019/583 (3/3)
- SKHLM 2019/478-1.1 Följebrev Motion om att inrätta ett romskt democraticenter, KS 2019/583 (2/3)

§ 31**Remiss av Sametingets rapport Samiskt språkcentrums utvecklingsmöjligheter för att främja fler samiska språk**

SKHLM 2019/500

Beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har tagit emot en rapport från Kommunstyrelsen. I rapporten föreslås inrättandet av två nya språkcentrum för nord- och lulesamiska. Språkcentrumen ska leda till att återuppliva det samiska språket genom att fler har tillgång till det. Språkcentrumen är förslagna att placeras i Giron/Kiruna och Jåhkåmåhkke/Jokkmokk. Förvaltningen har inga synpunkter att lämna i ärendet då det finns för liten sakkunskap i ämnet för att lämna ett förslag.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör bifall därtill.

Särskilda uttalanden

Ersättaren Sissela Nordling Blanco (Fi) anmäler för Feministiskt initiativ ett ersättaryttrande enligt följande.

Ledamoten Rudy Espinoza (V) anmäler att han tar ersättaryttrandet som sitt särskilda uttalande.

Ärende 31**Remiss av Sametingets rapport Samiskt språkcentrums utvecklingsmöjligheter för att främja fler samiska språk dnr SKHLM 2019/500****Ersättaryttrande****Sissela Nordling Blanco****Feministiskt initiativ**

Feministiskt initiativ välkomnar att två nya språkcentrum för nord- och lulesamiska etableras som en del i revitaliseringen av de samiska språken. Vi ser att fler språkcentrum kan bidra till att stärka språkens användning och ställning i samhället. Språkcentrumen är föreslagna att placeras i Giron/Kiruna och

Jáhkámáhkke/Jokkmokk. Som huvudstad och numera samiskt förvaltningsområde anser vi att Stockholm ska följa och lära av arbetet som bedrivs på samtliga samiska språkcentrum för att inspireras i stadens egna revitaliseringsarbete av språken. Som Sametinget påtalar räcker det emellertid inte med inrättande av fler språkcentrum utan revitaliseringen måste bli en central del i samiska barns skolgång och vardagliga liv genom verksamheter som inbjuder till att nå nya språkarenor. I det arbetet har kommunerna ett stort ansvar, inte minst Stockholms stad och dess stadsdelsförvaltningar som ansvarar för barns kultur och fritidsverksamheter.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/500-3 (Godkänd - R 2) SKHLM 2019/500 Samiskt språkcentrums utvecklingsmöjligheter för att främja fler samiska språk.
- SKHLM 2019/500-1.1 Följebrev Sametingets rapport Samiskt språkcentrums utvecklingsmöjligheter för att främja fler samis (2/4)

§ 32**Utkast till lagrådsremiss En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket**

SKHLM 2019/628

Beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har tagit emot en remiss från Kommunstyrelsen. I remissen föreslås att kommuner, men även regeringen, statliga förvaltningsmyndigheter och landsting ska ha skyldighet att konsultera samiska företrädare innan beslut i ett ärende som är av särskild betydelse för samer. Förvaltningen har inga synpunkter att lämna i remissen då det finns för liten sakkunskap i ämnet för att lämna ett förslag.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör bifall därtill.

Särskilda uttalanden

Ersättaren Sissela Nordling Blanco (Fi) anmäler för Feministiskt initiativ ett ersättaryttrande enligt följande.

Ledamoten Rudy Espinoza (V) anmäler att han tar ersättaryttrandet som sitt särskilda uttalande.

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler att Sverigedemokraterna ansluter sig till det särskilda uttalandet.

Ärende 32**Remiss av utkast till lagrådsremiss "En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket", KS 2019/1131 dnr SKHLM 2019/628****Ersättaryttrande
Sissela Nordling Blanco
Feministiskt initiativ**

Feministiskt initiativ välkomnar att en lag för konsultationsordning med det samiska folket tas fram. Att

samerna har reellt inflytande i beslutsprocesser är en viktig förutsättning för efterlevnaden av urfolks rättigheter. Förutom status som nationell minoritet, är samer erkända som urfolk i Sverige vilket medför särskilda internationella åtaganden. Sverige har upprepade gånger fått kritik från internationella granskningsorgan för brister när det gäller att tillgodose samers möjligheter att påverka beslut som rör dem. Att införa konsultationsskyldighet vore därför ett steg i rätt riktning.

Som huvudstad och numera samiskt förvaltningsområde anser vi att Stockholm ska stå upp för samers rättigheter och vara pådrivande gentemot regeringen i frågor om urfolksrätt. Staden ska också föregå med gott exempel i efterlevnaden av dessa rättigheter. Att höja kunskapen om minoriteters och urfolks rättigheter är en viktig del i det arbetet och något som behöver göras i hela staden, inte minst i vår egen stadsdel.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/628-3 (Godkänd - R 2) SKHLM 2019/628 En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket.
- SKHLM 2019/628-1.1 Utkast till lagrådsremiss En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket

§ 33**Anmälningar för kännedom****Beslut**

Anmälningarna godkänns och läggs till handlingarna.

Anmälda handlingar

- Försättsblad till anmälningsärendet justerade riktlinjer vid direktupphandling.
- Riktlinjer för direktupphandling Skärholmen_justerade.
- Revisionsberättelse för Skärholmens SDN år 2018.
- Remissvar på Nybyggnad av moské och islamisk kulturcentrum .
- (Godkänd - R 1) Internremiss Samråd Planförslag Stångholmsbacken.
- Svarsskrivelse Skärholmens stadsdelsnämnd protokoll 5/2019-04-25 bergbanan.
- Remissvar; Ingen invändning.
- Vidaredelegation för gemensam upphandling av bårtransporter av avlidna.
- Markanvisningsärende i exploateringsnämnden 13 juni.
- Anmälningsärende Dataskyddsombudets årsrapport.
- Dataskyddsombudets årsrapport över Skärholmens stadsdelsförvaltnings arbete med skydd av personuppgifter 2018.
- Meddelande med bilagor.
- Remissvar; Ingen invändning.
- Protokoll pensionärsrådet 2019-06-05.
- Beslut.
- Protokoll gruppleadmöte 2019-06-13.
- Protokoll 2019-06-13.
- Protokoll Skärholmens råd för funktionshinderfrågor 2019-06-05.

§ 34
Balanslista, SDN 8/2019
2019/000001

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna, och hör enhälligt bifall därtill.

§ 35

Anmälan av skrivelser i nämndens skrivelsepärm

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna, och hör enhälligt bifall därtill.

§ 36 Avgifterna i äldreomsorgen

Beslut

Stadsdelsnämnden skickar skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Vice ordförande Salar Rashid (S) anmäler för Socialdemokraterna en skrivelse med ett förslag till beslut att skicka skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar på Socialdemokraternas förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Bilaga: skrivelsen

Stadsdelsnämnden skärholmen

2019-08-29

Skrivelse

Salar Rashid m.fl. (S)

Rudy Espinoza (V) m.fl.

Sissela Nordling Blanco (Fi)

Vi inom oppositionen tycker inte riktigt att förvaltningen lyckats besvara vår andra frågeställning på vår skrivelse om avgifterna inom äldreomsorgen som vi lagt fram den 25:e april 2019. Frågan om hur många pensionärer i Skärholmen som efter avgiftshöjningen varit tvungna att minska eller avstå från insatser inom äldreomsorgen?

Detta hade man kunnat få ett mått på genom att undersöka om ett tapp av antalet brukare har skett efter att avgiftshöjningarna införts. Man hade även kunnat undersöka hur många brukare som självmant valt att minska sina insatser eller valt att avsluta tidigare beviljade insatser pga avgiftshöjningen. Det är svårt att tro att de som tidigare har haft en insats valt att minska denna beroende på att behovet minskat. Äldre människor har en stor respekt för att inte överutnyttja och vill klara sig själva så långt det är möjligt.

Vi väljer av dessa orsaker att lägga samma skrivelse med endast frågeställning nr 2.

Vi inom oppositionen vill gärna få svar på denna fråga.

Avgifterna inom äldreomsorgen

Maxtaxan i äldreomsorgen berör avgiften för den hemtjänst man kan få i det egna hemmet, inom dagverksamhet eller om man har

särskilt boende med plats i flerbäddsrums. I budget för 2019 valde den borgerliga majoriteten att höja taket med 269 kronor i månaden. Det innebär en höjning med 3228 kronor om året för den som ska betala den högsta avgiften. Det är staten som bestämmer nivån på taket för maxavgiften som en kommun får ta ut av en pensionär, men kommunen kan själv välja att ta ut en lägre avgift. Maxtaket i Stockholms stad var innan höjningen 1 820 kr i månaden. Med andra ord, så är detta en extrem avgiftshöjning som slår hårdast mot de som är svagast och har störst behov. Den sänkta pensionärsskatten kommer till följd av ett sådant beslut att ätas upp av höjda avgifter inom äldreomsorgen i Stockholm. Vi menar att detta är en orättfärdig behandling av våra äldre och att den borgerliga majoriteten borde prioritera om. Det är uppenbart att en kommunledning som prioriterar skattesänkningar framför välfärd för våra medborgare, i detta fall våra äldre, borde ompröva ett sådant beslut och möjliggöra för våra äldre att kunna nyttja välfärden utifrån rättvisare förutsättningar.

1. Hur många pensionärer i Skärholmen kommer att efter avgiftshöjningen vara tvungna att minska eller avstå från insatser inom äldreomsorgen?

§ 37**Om rätten att definiera sin egen religiösa identitet**
- skrivelse från Sverigedemokraterna**Beslut**

Stadsdelsnämnden avslår skrivelsen.

Förslag till beslut

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler för Sverigedemokraterna en skrivelse med följande förslag till beslut:

Att förvaltningen tillämpar en individuell syn på individers rätt att själv definiera sin religiösa identitet i sin administration och handläggning samt kommunikation.

Yrkanden

Ordföranden Johan Kling (C) yrkar avslag till skrivelsen.

Ordföranden Johan Kling (C) hör att det finns två förslag till beslut, Sverigedemokraternas och Centerpartiets. Han ställer dessa mot varandra och hör bifall till Centerpartiets förslag till beslut.

Reservationer

Tapani Juntunen (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Bilaga: skrivelsen
Skärholmens Stadsdelsnämnd
2019-08-29

Ärende Övrigt
Tapani Juntunen (SD)

Om rätten att definiera sin egen religiösa identitet**Förslag till beslut**

1. Att förvaltningen tillämpar en individuell syn på individers rätt att själv definiera sin religiösa identitet i sin administration och handläggning samt kommunikation.

Nyligen uppmärksammades att Göteborgs kommun valt att neka en muslimsk förening bidrag då föreningens stadgar slagit fast att som medlem måste man ha en viss religiöst motiverad klädsel. Förvaltningen i Göteborgs Kommun motiverade sitt beslut med att då diskriminerar föreningen människor med annan tro än den muslimska. Men problemet med den motiveringen är att förvaltningen inte markerar emot det faktum att föreningen med sitt krav om en viss klädsel faktiskt diskriminerar muslimska kvinnor som helt enkelt inte vill använda

denna typ av huvudduk, slöja.
Religionsfriheten är en starkt individualistisk grundlag i Sverige.
Det är inte upp till en
offentlig förvaltning att definiera, erkänna en viss typ av klädsel
som definierande för en
specifik religion. Tillämpningen av grundlagen måste i praktiken
också präglas av en
individuell syn.
En muslimsk kvinna som är lesbisk äger rätten att definiera sig som
muslim. En muslimsk
kvinna som väljer att byta kön har fortfarande rätten att definiera sig
som muslim. En
muslimsk kvinna som väljer att ta av sig sin slöja, äger fortfarande
rätten att definiera sig som
en muslim. Rätten är individuell. Den rätten kan inte fråntas, av
varken media, eller en
offentlig förvaltning. Rätten är individuell så tillvida att man har
rätten att tolka religionen,
och välja hur man praktiserar och det inkluderar givetvis klädsel.
Men en rätt, må så vara en
grundlag är ingenting värd om lagen sen tillämpas kollektivistiskt.
I Sverige har vi starka individuella normer som till och med gör att
människor kan definiera
sitt kön utifrån ett genusperspektiv. Det är givetvis en pågående
diskussion inom majoriteten i
Sverige. Hela diskussionen, oavsett vad man tycker om det i sak,
präglas av en starkt
individualistisk norm. Det är därför förvånande att gällande
muslimska kvinnor så präglas
diskussionen av så starkt kollektivistiska normer. Det är påfallande
att i Sverige finns dubbla
normer, en mer individualistisk norm för majoriteten där man till
med kan få själv definiera
sitt kön, men för muslimska kvinnor gäller inte en individualistisk
tillämpning av våra
grundlagar. Dubbla normer är inte dubbelt så bra, utan exponerar ett
orimligt förhållande som
måste lyftas upp politiskt. Vi ser det som en stor samhällsfara att
individuers rätt att definiera
sin religiösa identitet inte tydligt nog lyfts fram politiskt och
medialt. Och det är helt orimligt
när en offentlig förvaltning inte reagerar på diskriminering mot
individer som väljer andra sätt
att uttrycka sin religiösa identitet. Vi finner det också besvärande då
Sverige präglas av en
stark feminism, den allra mest basala feministiska analysen borde
ha exponerat problemet
långt tidigare. Även här tycks det råda dubbla normer. Vi är emot
dubbla normer.

Vårt förslag till beslut är därför från Sverigedemokraterna att i förebyggande syfte lyfta fram nödvändigheten att tillämpa religionsfriheten individuellt. Detta är ingen kritik från oss riktad mot Skärholmens förvaltning. Men eftersom hanteringen i Göteborg uppdagats, så finns det skäl att politiskt markera och mana till uppmärksamhet. Det må så vara att det finns alltid en omgivning som vill definiera en religiös identitet, men rätten att definiera den - tillfaller alltid individen. Det är intentionen i vår svenska grundlag, och tillika FNs deklaration om mänskliga rättigheter. Vi från Sverigedemokraterna stödjer helt den intentionen. Det är tillämpningen som är felaktig.

Då inga övriga frågor förelåg avslutade ordförande Johan Kling (C) sammanträdet kl. 19.15.